

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Uj korszak.

— Ave Caesar, morituri te salutant! mondták még tegnap gunyosan Tiszának az ellenzékiek. Tisza szerényen felelt:

— Nem tudni, kik a moriturosok. Lehet, hogy mi.

A békés kiegyenlítődésnek azt a váratlan gyors bekövetkezését ő maga sem remélette. Egy hatalmas strukturáju végzetdráma volt ez a politikai eseményhalmaz görög formára. A megoldás, a kifejlés nem a szereplő hősök jelleméből fakadt, hanem mint deus ex machina toppant elének. Most még a kar éneklél a maga dicsőítő, részvevő, ünnepiesmondókáját.

A drámának vége. Fuit. Gyönyörű volt ez az ádáz csatározás. De úgy gyönyörű, mint mikor Nero felgyújtotta Rómát. Hogy az ellenzék a saját hazafiassága görög

tüzében gyönyörködjék, nem bántuk volna. De ez a tüzijáték a nemzet erős várainak égésébe került.

No de félre a rekriminációkkal. Ma a béke napja. Nemcsak Treuga Dei, nemcsak fegyverszünet. Hanem végleges békekötés.

Ne keressük, ki a győző, ki a legyőzött. Győzött a hazaszeretet. Legyőzött az egyéni hiuság, a kishitűség, a visszavonás. Az obstrukciónak, hála Isten, vége!

Főlemelően szép jelenet volt. Így a messze távolból is szépnek látjuk. Lelki szemünk előtt áll az ősz Thaly Kálmán, a Rákóczi vitéze, amint reáborul erdődi Pálffy János, Tisza István keblére. Fölöttük Mária, Magyarország glóriás nagyszonya, áldóan borítja ki szárnyait.

Ám valljon akárki akármiféle politikai hitet, ám szitson egyik

vagy másik párthoz, ám lebegjen előtte államférfiúi ideálnak Ugron, Apponyi vagy Tisza: édes mindnyájuk szive, összedobbant egy érzés lángjában. Mintha egy állandó erős lidérenyomástól szabadultunk volna meg, fellelékzettünk.

És fel fog lélekzeni az egész ország, új lendületet kap ipar, kereskedelem. Lenyűgözött erők felszabadulnak. Százhatvanezer ember két munkás karja haladásunk szolgálatába szegődik. A régóta bevonulni készülő ujoncok, akiknek annyi egzisztenciája bizonytalanságban van, bevonulnak. Az általános bizonytalanságot és a vállalkozás szűkmarkuságát közbizalom, a hitel megszilárdulása, élénk vállalkozási szellem fogja felváltani. Uj korszak kezdődik!

De kinek volna higgadt türelme, felsorolni az anyagi előnyöket?

Évforduló.

Irta: Herczeg János.

Mikor a jó Kovács bácsi elköltözött a másvilágra, a tankerületi főigazgató épp az nap nyilvánította a Kovács Laczit praematurusnak. Az életnek legboldogabb pillanata az, mikor tizenkét évi tanulás után a diákembert érettnak nyilvánítják. Az érett férfiúnak ilyenkor az első dolga, hogy egy jófajtájú sétatálcával és a férfit szimbolizáló cigarettákkal lássa el magát, mely után a sétatálcával, nemkülönben a füstölgő cigarettával oly büszkén halad, mintha csak minden ember szeme felé fordulna. Soha, akármilyen sikerek érjenek bár az élet küzdelmeiben, kitartó szorgalom és tudásunkkal akármilyen pozíciót töltünk be, azt a boldog érzést, mely egész valónkát betölti, midőn bennünket érettnak nyilvánítanak: soha semmiféle körülmények között vissza nem varázsolhatjuk...

Kovács Laczi minden osztályban tiszta jeles volt és természetesnek találtuk, hogy a tanári kar praematurusnak fogja nyilvánítani, bár a szóbeli vizsgálaton különös bágyadságot és kedvetlenséget tanusított. Sokszor oly szórakozott volt, hogy a tanárnak kétszer kellett a kérdést feladnia. Különösnek találtuk ezt, mert Laczi mindig bátran, határozottan felelt. Mikor a tankerületi főigazgató kihirdette az eredményt, Kovács Laczi szomorú arccal hajtotta meg magát. A tante-remből távozóban osztályfőnökünk így szólt hozzá:

— Mi baja magának, Kovács? Olyan szórakozott és bágyadt volt a vizsgán.

— Édes jó apám az utolsóban van! — szólt Kovács fájdalmas arccal.

Éppen akkor, midőn hazavitte a szülői házba az örvendetes hirt, a derék apa — aki szegény ember létere főként azért fáradt testet-lelket őr munkával, hogy egyetlen fiát taníttathassa és jeles embert nevelhessen belőle — már nem részesülhetett a legnagyobb örömben.

A jó öreg Kovács nem volt már az élők között.

Laczi lassan, óvatosan nyitotta ki a konyhaajtót. Különös sejtelem szállta meg a nyomasztó esendre. Az ágy előtt térdre borulva látta sirástól kimerült anyját. A fiu, mikor az ágyban viaszsárga arccal, élettelenül látta meg azt, akit legjobban szeretett, ráborult, össze-vissza csókolta és a napok óta szívébe zárt keserűség zokogásban tört ki.

— Édes drága jó apám! Nézd! Én vagyok itt! A te Laczid!

Sokáig beszélt még az élettelen ember-anyaghoz. Elmondta neki, hogy mily sikerrel

tette le az érettségit. Jövőbeli terveit, reményeit. De hiába. Aki egyszer elköltözött a földi világból, az sohase tér többé vissza.

*

Három év múlt el azóta. Szomorú napok költöztek be Kovácsék szegényes, de tiszta hajlékába. Az a kis nyugdíj, amit az özvegy huzott a várostól, édeskevés volt, mert hisz rendes fizetése se sok van egy városi irnoknak, hát még nyugdíja az özvegynek? Azért megvolt minden a háznál, csak a régi öröm és boldogság hiányzott. Kovács Laczi a kataszternél kapott dijnoki állást, ahol délig volt teendője, délután pedig egyetemi tanulmányai foglalatostkodott. Csaknem minden vasárnap kísértelt édesanyjával a szent sirhoz. Ott jól kisírták magukat. El-elbeszélgettek az élettelen sirhanttal és megkönnyebbült lélekkel tértek vissza. Mikor a temetőből kifelé haladtak, sokszor elnézegették a hatalmas, diszes siremlékeket. Ma már a temetőben is, hol minden ember egyforma, hol uralkodók, hercegek, grófok éppen úgy, mint a földhöz ragadt szegény emberek, azzá lesznek, amik voltak: por és hamuvá, még ott is uralkodik a rang és mód. A korhadozó fakeresztek szomszédságában diszes családi sirboltok cifra vasráccsal és gondozott virágoskerttel vannak körülövezve. Állnak ott aztán ezeket érő hatalmas fehér és fekete márványoszlo-

Egyelőre ünnepelünk. Ünnepeljük a legszebb ünnepet. A békéét. Ónod után következett Szatmár. A debreceni trónfosztás után a budai koronázás. A házszabály revízió hadüzenetének ágyudörgése csak a minap hozta lázba a kedélyeket és ime, a megbékélés, a megértés, a kölcsönös hódoló tisztelgés, mint egy szép assaut után, már ma megtörtént. Alleluja azoknak, akik benne résztvettek.

s. b.

Bánffy képviselő lesz. A hivatalos lap mai száma hozza a királyi kéziratot, amely szerint Ő Felsége Bánffy Dezső bárót főudvarmesteri méltóságától kegyelemben fölmentelte. A volt főudvarmester, mint tudjuk, új pártja programjával, mint annak vezére, mandátumot szándékozik vállalni és — mint hirlük — Khuen Héderváry ellen fog fellépni Temesvárott.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól —

Az ülés elején elsőnek Ugron Gábor szólalt fel, aki elmondta, hogy a tegnapi ülés jegyzőkönyve szerint az elnök a szavazást megsemmisítette. Hát ez helytelen, mert a szavazást a Ház semmisítette meg. Az elnök kijelentette, hogy ilyen értelemben fogják kijavítani a jegyzőkönyvet.

Az elnök bemutatta ezután a miniszterelnök átiratát, hogy báró Bánffy Dezső lemondott a főudvarmesteri állásról.

— Nincs több az efajta átiratból? — kérdezte Lengyel Zoltán nagy derűtség közben.

Perczel nem felelt erre a kérdésre, hanem hozzáfogott a névszerinti szavazás előkészítéséhez.

A komoly és vidám intermezzókkal teljes

pok, mint a megemlékezés és a kegyeletnek örök szimbolumai. Pedig a vihar kidöntheti azokat a drága oszlopokat, az idő is lemoshatja az emlékköbe vésett aranybetüket. Csak a szív és lélekbe vésődhetik be erősen és igazán a kegyelet. Itt nem pusztíthat sem a vihar, sem az idő,

Egy szép napon Kovács Laczi egy jó csomó délutánra való munkát is hozott haza. Késő estig dolgozott rajta és csak vacsora után kezdett a tanuláshoz, ami éjfélig tartott. Így ment ez aztán napról-napra sok hónapon át. Édesanyja többször figyelmeztette:

— Édes fiam! Hiszen te agyonkinzod magad ilyen sok dologgal!

— Nem győzzük az irodában! Nagyon felszaporodott a munka.

Nagyon sokaig nem akart fogyni a munka. A sok éjjelezés már meglátszott Kovács Laczin, ki amúgy sem volt hatalmas szervezettel megáldva. Sápadt volt. Szemei beesettek. Ugy tavasz felé járt az idő, mikor Laczi boldogan, sugárzó arczzal nyitott be.

— Édes anyám, most már befejeztük a sok munkát, nem dolgozom többé délután!

— Hát a jó Istennek! — szólt az anya.

Négy héttel később közeledett a nevezetes nap; a megboldogult elhalálzásának évfordulója. Laczi egy szép koszorúval tartott ki édesanyja oldalán a temetőbe. Szóltanul ha-

Holló Lajos: Az indítvány nem tűzhető ki addig napirendre, míg a Ház asztalán törvényjavaslatok vannak.

Tisza István: A házszabályok ideiglenes módosítása iránt benyújtott indítvány érdemleges tárgyalása rendeltetvén el, a Ház asztalán fekvő törvényjavaslatokat visszavonja.

Lengyel Zoltán: A házszabályok értelmében magáévá teszi a miniszterelnök most visszavont összes javaslatait. (Viharos derűtség.) A kormány által benyújtott törvényjavaslatok s az egyes képviselők indítványai közt sem ismer különbséget a házszabály. Élni kíván a 217. §. jogával s az ujoncjavaslatokat a magáévá teszi. Kijelenti, hogy nem elvi álláspontjával, sem politikai multjával nem kerül ellentétbe, mert ha véletlenül abba a szerencsétlen helyzetbe kerül, hogy a Ház elfogadja a javaslatait, már most kijelenti, hogy a részletekben módosításokat fog benyújtani. (Derűtség.) Így az ujonclétszám leszállítását, a kétéves szolgálati időt s a magyar vezényleti és vezérleti nyelvet fogja többek közt indítványozni.

Thaly Kálmán: A Ház engedélyét kéri, hogy a napirendhez szólhasson, kérde, hogy a törvényjavaslatok visszavonván: mi történik a bentartott tartalékosokkal és póttartalékosokkal. (Nagy zaj.) Ha mi a parlamentben akármilyen éles harcoknak nézünk elébe, ebben az utolsó percben fordul jobbra és balra, kérve, segítsenek ezeken a szerencsétlen embereken. Novemberben éppen szavazás után, amelyben a liberális párt nagyban megéjlenezte Hodossy Imre szavazatát is, aki a kormány mellett adta le a voksát, azzal végződött, hogy Tisza javaslatának napirendre tűzése mellett 238, ellene 107 képviselő szavazott, 102 képviselő hiányzott.

Az elnök ezután azt javasolja, hogy az indítvány tárgyalását a holnapi ülésre tűzék ki.

ladtak. Mindkettőnek lelke az elhalt emlékével foglalkozott. Szép májusi nap volt. A gyerekek boldogan szaladgáltak és csintalankodtak. A temetőben így szólt Laczi:

— Itt vagyunk, anyám.

Az özvegynek a hely nem volt ösmeretes.

— Nem jó helyen járunk, fiam!

— De igen, anyám.

— De hát hogy nem látom édes jó apád sirkeresztjét?

— Itt van előttünk, anyám! — szólt Laczi egy szerény márványkő siremlékre mutatva.

Az özvegy mikor meglátta urának a fehér köbe vésett nevét, térdre borult:

— Édes jó fiam! Drága lelkem! Hát ezért dolgoztál te éjjel-nappal? :

A jó asszony meghatottságtól nem szólhatott többet, hanem összekulcsolta kezeit és zokogott. Laczi is letérdelt édesanyja mellé és halkán imádkozott édesapja lelki-üdvéért.

Az egész temetőben mély csend volt. Csendes és szomorú volt, miként a halál birodalma szokott lenni. A néma csendet néhány perc múlva a közeli gyorsvonat dübörgése szakította meg, amely a temető mellett villámgyorsan haladt a főváros felé, — az életbe.

ezekre való tekintettel szüntette be a függetlenségi párt a rendkívüli fegyverekkel viselt harcot, mert nem akarta vállalni a felelősséget. (Nagy helyeslés a jobboldalon.) *A felelősség most az Ugron-párté, (Óriási zaj.) s a kormánypárté.* (Percekig tartó zaj.) Fölteszi szomszédai hazafiasságáról, hogy segíteni akarnak rajtuk s az utolsó órában kéri segítségüket a póttartalékosok számára. A miniszterelnökről felteszi, hogy ő is szívesen hozzájárul a segítséghez. A békejobbot odanyújtja: *Segítsetek!* (Nagy tetszés.)

Tisza István: Erre a felszólításra minden gondolkodás és habozás nélkül kijelenti, hogy ha a Ház minden oldala kötelezettséget vállal arra, hogy az 1903. évi ujoncjavaslat a legrövidebb idő alatt keresztül megy ő kész a házszabályok ideiglenes módosítására vonatkozó javaslatát visszavonni s a most visszavont javaslatokat újból beterjeszti.

Ugron Gábor barátai megbízásából kijelenti, hogy hozzájárul Thaly Kálmán indítványához. Küzdött az ellenzék, amíg csak ereje volt. Az erő már fogytán van. A mi még megmaradt, nem elég a vivmányok kiűzésére.

Zichy Aladár és Szentiványi Árpád mindegyik a maga pártja nevében szintén hozzájárulnak Thaly Kálmán és Tisza István együttes indítványához.

Tisza István kéri, tekintsék az ujoncjavaslat visszavonásáról szóló nyilatkozatát el nem mondottak.

A szabadelvű párt tagjai sorban sietnek a középre és Thaly Kálmánt nagy ovációkban részesítik.

Szünet után Wolfner Tivadar összehírdetlenségi ügyében sorsolják ki a bizottság tagjait.

Ezzel az ülés véget ért.

Orosz-japán háború.

Orosz sebesültek.

Az admirális első lordja a libai tiszték anyáitól és nejeitől, valamint a libai aszszonyoktól táviratot kapott, amelyben említettek is arra kéri, hogy fejezze ki a Talbot angol cirkálóhajó kapitányának és legénységének szívből eredő határtalan köszönetüket amaz emberséges bánásmódért, melyben a csemulpói ütközetben megsebesült orosz legénységet a Varjak és Korejec megtámadása után a Talbot hajón részesítették. Earl of Selborne a libai angol alkonzul utján köszönetet mondott a táviratért és megüzenette, hogy az angol flotta mindig örül, ha a barátságos nemzetek tengerészeinek ilyenemű segítséget nyújt.

Hódoló felirat a cárhoz.

A „Neue Freie Presse“ jelentése szerint ma a pétervári lapok küldöttsége jelent meg a cárnál és pedig Suvarin (Novoje Vremja), Homarov (Szvjat) és Polipin (Vjedomoszti), hogy hódoló feliratot adjanak át neki.

Gyűjtés a háború céljaira.

A hajóhad gyarapítására alakult bizottság máris 15 millió rubelt gyűjtött és az adományok folyton érkeznek. A hajógyárakban lázasan dolgoznak a hadihajók felszerelésén.

HIREK.

— **Lapunk rendkívüli kiadása.** Arról az országos, sőt európai jelentőségű politikai eseményről, hogy a magyar képviselőház ellenzéke a világ leghosszabb, 14 hónapos

obstrukcióját, ma feladta: a Bácsme gyei Napló már a délutáni órákban rendkívüli kiadásban értesítette a nagyközönséget. Szokatlan mozgalmasságot keltettek zsera a városban, különösen a népes korzón fővárosi mintára „szervezett” rikkancsaink, a szabadkai gaminek, fölverték a város esendjét és lapunk révén gyorsan elterjedt a leszerelés híre és körülményei egész részletességükben. Vidéki előfizetőink a rendkívüli kiadást a mai számmal kapják.

— **Közgyűlés.** Szabadka város törvényhatósági bizottsága március havi rendes közgyűlését 17-én csütörtökön fogja megtartani *Schmausz* Endre főispán elnöke alatt.

— **Felfüggesztett városi hivatalnok.** Dr. Biró Károly polgármester *Malagurszky* Fülöp városi utbiztoszt az ellene érkező nagyszámu fegyelmi feljelentések alapján állásától elmozdította.

— **Március 15.** Kaptuk a következő meghívót. A Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesülete árva háza és leánynevelő-intézetében a hősök hőse, *Damjanich* János születésének 100-dik évfordulója alkalmából 1904. március 15-én d. e. 11 órakor emlékülnepe lyt tart.

— **A zsidó hitközség elnökválsága.** A szabadkai zsidó hitközség elnöke, Dr. *Blau* Géza ügyvéd tegnapelőtt állásáról lemondott. Dr. *Klein* Adolf orvos, másodelnök tegnapra elüljárósági ülést hívott egybe, amelynek egyedüli tárgya dr. *Blau* lemondása volt. Az értekezleten elhatározták, hogy küldöttségileg keresik fel dr. *Blau* Gézát, vonja vissza lemondását. Tegnap este járt a küldöttség dr. *Blau* Gézánál, aki kijelentette, hogy megfontolás tárgyává teszi a dolgot.

— **A Szabadkai Községi Főgimn. Önképzőkör** által az ifjúság ének- és zenekar közreműködésével 1904. év március hó 13-án (vasárnap) délután 4 órakor II. Rákóci Ferenccs és 1848. március 15-ének emlékezetére a főgimnáziumi épület tornacsarnokában a Rákóci szobor javára diszgyűlést tart, melynek műsora a következő: 1. Kéler Béla, Rákócy-nyitány, elöadja az ifjúsági zenekar. 2. Megnyitó beszéd, tartja: Kosztolányi Árpád igazgató. 3. Szávay Gyula, Vitézi ének, költemény; szavalja: Gáli Géza 8. o. t. 4. Farkas Imre, Fábían hadnagy, költemény; szavalja: Takács István 8. o. t., zongorán kíséri Wilhelm Jenő 7. o. t. 5. Kuruc dalok, éneklí az ifjúsági énekkar. 6. Lampérth Géza, Rodostó, költemény; szavalja: Takács István 8. o. t. 7. Emlékezés II. Rákócy Ferencre, tartja: Brenner József 8. o. t. 8. Váradí Antal, Petőfi a Hortobágyon, melodráma; szavalja: Licht József 8. o. t., kísérik: hegedűn Pirnitzer Miksa 7. o. t., cimbalmon Sztrókai Kálmán 8. o. t. és zongorán Kovács György 8. o. t. 9. Káldy Gyula, Rákócy—Bercsényi emlékezete; éneklí az ifjúsági énekkar. 10. Kéler Béla, Alföldi bucsuhangok; hegedűn játsza: Krauser Andor 8. o. t., zongorán kíséri Kovács György 8. o. t. 11. Pásztor József, »Március 15«, alkalmi színjáték I felvonásban, elöadja: Öreg honvéd Licht Zoltán 8. o. t. Sándor unokája Scossa Gyula 8. o. t., István unokája Scossa Géza IV. A) o. t. 12. Huber, II. Magyar ábránd; hegedűn játssza Bauer Ernő 8. o. t., zongorán kíséri Wilhelm Jenő 7. o. t. 13. Rákócy megjelenése az ország határán, élökép; bemutatják az intézet növendékei.

— **Tanulmányi látogatás a földmives iskolánál.** Dr. Nagy K. Kiskunhalas város

érdemes polgármestere meglátogata a palicsi földmives iskolát, hogy annak mintája után Halason hasonló szervetű iskolát létesítsen. Hízelgő a mi iskolánkra nézve az, hogy a földmivelésügyi miniszter ő exellenciája személyesen ajánlotta nevezettnek iskolának mintául szolgáló megszemplélését. Talán nem is kell említenünk, hogy az iskola gazdasága, kertje és pincéje minden várakozáson felül kielégítette vendégünket annyira, hogy legközelebb egy nagyobb számu tanulmányi kirándulásra vezeti ide Halas polgárait.

— **Világjáró bolgárok.** Két érdekes napbarnított arcu utas érkezett ma városunkba. *Matijev* P. Mihály és *Bojadzsiev* Fülöp szófiai lakosok, mindketten a „Junak Sipsanszki geroj” bolgár tornaegylet tagjai. A sportegyesület, amely Boris bolgár trónörökös védnöksége alatt van, e két tagját gyalogszerrel bocsájtotta utnak St. Louis amerikai városba, hol a két vállalkozó szellemű világutazó bizonyára egyik érdekes specialitás lesz a világkiállításra odaözönlő vendégek között.

— **A Nemzeti Szalon Zomborban.** A Nemzeti Szalon zombori kiállítása az előjellekből ítélve igen fényes lesz ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben. Déry Béla, a Szalon titkára, az igazgatóság megbizásából lent járt Zomborban, s megegyezésre jutott az intéző körökkel a kiállítás helyiségére és megnyitási napjára nézve. Ezek szerint a zombori kiállítás április hó 10-én nyílik meg a város háza disztermében. *Latinovics* Pál főispán készséggel fogadta el a kiállítás védnökségét és megalakította a szűkebbkörű helyi rendező-bizottságot, melynek élén *Gozsdu* Elek törvényszéki elnök áll, ki a zombori Szabad Lyceum elnöke s ismert műbarát, A kiállításra leránduló művészeket a város ünnepélyesen fogadja. A Szalon igazgatósága figyelemzetti a művészeket, hogy a zombori kiállításra még e hó 14-ig küldhetik be műveiket a műtárhoz.

— **Szocialisták tüntetése temetésen.** E napokban meghalt *Markovics* Blazsó szocialista fiatal felesége Zomborban, — aki szintén a szocialisták tevékeny tagja volt. Az elvtárs temetésen vagy 3 száz szocialista megjelent és felszólitották *Agatics* segédlelkész, hogy nem óhajtják a temetési szertartást, majd ök maguk fogják elbucsuztatni halottjukat. A káplán persze erre nem volt hajlandó és erélyes fellépésének köszönhető, hogy a temetésen nagyobb zavar nem történt. Midőn a róm. kath. pap a temetőben a szertartást elvégezte, — ekkor a szocialisták dalra kezdtek és szociális ének mellett bucsuztak el halottjuktól.

— **Zentai Önkéntes Tűzoltó Testület** vasárnapi közgyűlésén megválasztottak elnökke: dr. *Hajdu* Dezső, parancsnokká: *Nikolits* György, alparancsnokká: *Jung* János, szakaszparancsnokká: *Temesváry* Sándor, *Lukács* Péter, *Sétáló* Lajos, *Györi* István, orvosokká: Dr. *Glückstahl* Adolf és *Lendvay* Mór, szolgálatvezetővé: *Keresztury* Károly.

— **Tűzriasztás.** A Kossuth-utcai *Vojnits* Máté féle palota egyik másodemeleti lakásában egyik cserépkályhát ma estefelé annyira megrakták tűzrevalóval, hogy a kályha erősen füstölögni kezdett és a kitóduló füsttel még az udvar is tele volt. A házbeliék a tűzoltókért telefonáltak, a kik azonnal a helyszínen termettek, de tűzveszély fenforgását nem látva néhány percz mulva elvonultak. A

tűzlárma folytán hatalmas tömeg verődött össze a *Vojnits*-ház előtt.

— **Országos vásár.** Zombor szab. kir. város rendőrkapitánysága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a legközelebbi országos vásár f. évi március hó 20. és 21-én lesz megtartva, a mely vásárra az ország bármely vészmentes vidékéről származó egészséges állatok, marha, ló, sertés és juhok is felhajthatók.

— **Öngyilkos földbirtokosnő.** *Wachtler* Istvánné, a tegnap öngyilkossá lett sebesiesi földbirtokosnő ma délben a közkórházban meghalt. Holttestét holnap délután fogják felboncolni.

— **Hirtelen halál.** *Peicsné Matkovics* Krisztina IV. köri lakosnő a mult éjjel hirtelen elhunyt. A haláleset bejelentették a rendőrségnél, mely holnap délelőtt tartja meg a hullaszemlést.

— **Elesipett tolvaj.** Alig 14 éves, de már meglehetősen elvetemült. A tanyák közül beszökött Szabadkára s aztán, hogy idejét valami hasznos foglalkozással tölthesse, lopott. Apró, gummiból készült tárgyakat tüntetett el egy kereskedésből, azután meg sem állott a lopott porlékával Szegedig. Ugy gondolta, hogy ott könnyű szerrel tudhat az ilyesmin. Nem gondolt arra, hogy telegráf dróton jövő-menő h iradás sokkal gyorsabb. Meg is előzte a kis Póka Józsefet, akit a szegedi detektívek akkor csíptek el, mikor a portékáin tul akart adni. Bevitték a kihágási bíróság elé, ahol 48 órára büntették a kis tolvajt, aztán pedig hazatoloncolják Szabadkára.

— **Megunta az életét.** *Fodor* Piros, *Fodor* Antal zentai lakos leánya hétfőn gyufoldatot ivott. Szándékát végrehajtotta ugyan, de még sem halt meg, mert az orvosok idejében ellenmérget vetettek be vele.

— **Házassági célből ismerkedni legbiztosabban lehet »Házasulandók Lapja«** útján, ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiktól, különböző hozományu nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az „Országos Pályázati Hirlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokot. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 12.

— **Pályázatok, betöltendő állások.** Hézagpótló, áldásos célu vállalat az »Országos Általános Pályázati Hirlap». Cseledeknek munkásoknak van Magyarországon közvetítjük, csak az értelmiségbeli állás keresőknek nincsen. Ezen hiányt célszerűen, ólcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely azonnal hirt ad az országban megüresedett összes állásokról; ezáltal minden állás kereső egy helyen központosítva, könnyen áttekinthetően megtalálja a megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. — *Szolgálatot tesz az alkalmazástadóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen közzé tesz.* Ezért állást nyerni legbiztosabban ezen lap útján lehet. Közöltetnek a hivatalos pályázatok is. Hertenként megjelenve, minden számában számos állami, közigazgatási, magántisztviselői gazdasági, hivatalozolgai, pénzügyöri, kereskedősegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi,

stb. állás van. Ingyen melléklete: »Házasa-landók Lapja« melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest. Erzsébetkörut 18. Képviselők *fiókiadóhivatalok* vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek.

— **A ki kertjét szereti, szép virágokat és kítűnő konyhakerti terményeket akar.** az fedezze magszükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kítűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

SZINÉSZET.

Műsor.

Lapunk olvasói méltán neheztelhetnek reánk, hogy már jó ideje nem közöljük a színház műsorát. Kaptunk is emiatt panaszos levelet. Mi azonban ennek a mulasztásnak az odiumát a színházi művezetésre háritjuk.

Tarthatatlan állapot uralkodik a mi színházunknál. Más színházaknál két hétre előre megállapítják a színház műsorát és a megállapított műsortól csak rendkívül fontos okból térnek el, mert regarddal vannak mind a közönségre, mind a társulat tagjaira, mint pedig és főképp az előadás jó együttesése.

Képzhető-e gondos rendezés, egybevágó gyorsan perdülő előadások, ahol reprizek szerepei az előadást megelőző nap osztatnak ki? Ki tud még egy színházat felmutatni, amelynél a társulat tagjai csak az aznapi szinlapról értesülnek, melyik darab megy este? Csak Szabadkán van ez így.

Lehet-e rendszer, tervszerűség abban a műsorban, amely napról-napra állítódik össze? Megtörténik akárhányszor, hogy esti hét óra-kor szinigazgató és rendező még nagyban tanácskoznak, hogy *fél nyolckor* melyik darab szinlapja nyomassék, hogy a másnapi szinlapot még az azon esti előadás folyamán a színház előcsarnokában kifüggesztessék.

A szinügyi szabályrendelet értelmében az igazgató minden vasárnap köteles a következő hét műsorát a szinügyi bizottság elé terjeszteni, amely ezt esetleg módosítva jóvá hagyja. Így biztosítaná magának a szinügyi bizottság amugy is eléggé szükkörű felügyeleti jogát. Csakhogy a bizottság tagjai közül csak egy-kettő érdeklődik a színház dolgai iránt s azok is nem eléggé erélyesen teljesítik ellenőrző feladatukat. Diktum-faktum a műsor elsikkasztódik.

Kénytelenek vagyunk most már különösen a vidéki olvasóközönségre való tekintettel utólag leköszölni az e heti műsort. Előadattak: vasárnap délután a *Gyurkovics lányok*, este *A böregér*, hétfőn *A drótosztót*, kedden *Udvari kaland*, szerdán *A tót leány*, csütörtökön *Vörös talár*, következnek: pénteken *Monna Vanna*, szombaton *Menyecskeké*, vasárnap *Náni*.

Most pedig bátrak vagyunk meginterpellálni a szinügyi bizottság elnökét és a szinigazgatót: Miféle műsor lett beterjesztve vasárnap a szinügyi bizottság elé?

— **A szinügyi bizottság ülése.** A szinügyi bizottság hónap délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen Blaha fogadtatásának részleteit és egyéb folyó ügyeket beszélnek meg. Blahát a polgármester elfoglaltsága miatt Dr. Bölits kulturtanácsos fogadja.

LEGUJABB.

Az új olasz nagykövet Bécsben.

Bécsből jelentik, hogy Ő felsége *Lipzosz* grófot, az új quirináli nagykövetet ma délben fogadta ünnepélyes kihallgatáson.

Bezárták a bécsi egyetemet.

A cseh német egyetemi ifjak politikai viszálykodása miatt, a mely oly izgalomra vezetett, hogy az előadásokat nem lehetett meg tartani, a bécsi alma mater rektora ma az egyetemet bezárta.

Loubet Olaszországban.

Loubet Emil, a francia köztársaság elnöke április 24-én Rómába érkezik. 27-én az olasz király részvételével nagy estély lesz a Fornese palotában a francia nagykövetségben. Május első napjaiban Nápolyban *Loubet* részvételével nagy flottaszemle lesz.

Foglalások a Népszínházban.

A Népszínházról már régóta híresztelik, hogy anyagi zavarokkal küzd és mintha *Küry Klára*-hoz volna a színház sorsa kötve, alig néhány héttel *Küry* távozása után szomorú hírt jelentenek a Népszínházról, azt tudniillik, hogy ma ott nagyobb arányú foglalások történtek.

Rakoncátlan asztalosok.

A sztrájkoló asztalosok közül mintegy hatvanan ma reggel nagy botrányt rögtönöztek az Erdélyi-utcában. *Zahler Lajos* asztalosmester Erdélyi-utca 13. szám alatti műhelye elé vonultak, ahol éktelelén lárját csaptak. Később behatoltak a műhelybe és halállal fenyegették az ott dolgozó két segédet, ha nem hagyják abba rögtön a munkát. Közben összetörték mindent s elvitték a szerszámokat. A megrémült *Zahler* a rendőrséghez fordult segítségért, ahonnan hamarosan meg is érkezett négy lovas és egy csapat gyalogos rendőr. Ezeknek aztán sikerült a rakoncátlanok asztalosoikat, a műhelyből kiszorítani és a főkolompókat, *Brunner Károlyt*, *Bellus Györgyöt*, *Gere Józsefet*, *Krizmanics Ferencet*, *Gruber Károlyt* s rajtuk kívül még hét segédet letartóztatni, Közrend elleni kihágás és magánvagyon megsértése miatt indították meg ellenük az eljárást.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatőzsdé.

Kálnoky és Simon gabonaterménykereskedő cég tudósítása.

— Március 10. —

Jobb kínálat és gyenge vételkedv mellett elkelt 30.000 mm. buza 5 fillérrel olcsóbb áron.

Rozs, zab, tengeri tartott.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet jobb amerikai árfolyamokra szilárdan indult, de az üzlet folyamán túlnyomó realizációkra az árak visszaestek. Dél felé az árak kissé javultak.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza ápr.-re	834—838	828—29
Buza okt.	829—832	819—20
Buza ápr. 1904	—	—
Rozs ápr.-re	663—665	657—58
Rozs okt.-re	671—673	528—29
Rozs áprilisra	—	—
Zab okt.-re	565—567	—
Zab	—	—
Zab áprilisra	575—577	562—63
Tengeri máj.	535—537	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	545—547	572—73
Repcé	—	—
repcé aug.	11.45—11.55	—

Hirdetmény.

Rohonczy Elemér tulajdonát képező és a szabadkai 14517. sz. tkvi betétben 9466., 9467., 9468. hrsz. a. felvett majsai szőlők közötti **erdőterület 1904. évi március hó 13-ik napjának d. e. 10 órájkor** a helyszínén nyilvános árverésen eladatni illetve, amennyiben lánconként 1000 kor. vételár meg nem ajánlatnák, három évre haszonbérbe kiadatni fog és pedig első sorban az egész terület fog árverés alá bocsátatni s ha sikerten lenne, a már eszközölt mérnöki felmérés szerint megjelölt 1000 □-öles vagyis 5 kapás parcellákban. Részletes feltételek alulírt ügyvédi irodájában helyben, I. kör, Tompa-utca 261. sz. a. megtudhatók.

Dr. Pleszkovits Lukács.

Eladó birtok.

Ugocea vármegyében a megye székhelyétől és vasut-állomástól 4 kilométer távolságban, buzát és dohányt termő igen jó karban lévő, 360 hold — 1200 □-ölével számított — tagosított, **új uri lakással, 10 holdas belsőséggel és gazdasági épületekkel ellátott birtok — szabad kézből eladó.**

Közelebbi felvilágosítást nyújt Nagy-Szőllösön: *Czapáry Dénes* nyug. gazdasági szaktanár.